[2024] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 979: 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 546

ਪਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੁਰਾਨਾ

ਬਨਾਮ

ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ

(2024 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3059-3062)

23 ਜੁਲਾਈ 2024

[ਅਭੈ ਐਸ. ਓਕਾ* ਅਤੇ ਆਗਸਟੀਨ ਜਾਰਜ ਮਸੀਹ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 439 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੰਹਿਤਾ, 2023 (ਬੀ.ਐਨ.ਐਸ.ਐਸ.) ਦੀ ਧਾਰਾ 483 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 439 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਉਪਬੰਧ ਹੈ।

ਸਿਰਲੇਖ+

ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973- ਧਾਰਾ 439-ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੰਹਿਤਾ, 2023- ਧਾਰਾ 483(3)-ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ - ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅੰਤਰਿਮ ਸਟੇਅ ਆਫ਼ ਆਰਡਰ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਅਸਧਾਰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ:

ਸਥਿਤ: ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 439(2) ਜਾਂ ਬੀਐਨਐਸਐਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 483(3) ਜਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ 'ਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਸਟੇਅ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਅਸਧਾਰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪਹਿਲਾ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ - ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਇੱਕ ਅਸਾਧਾਰਨ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪਹਿਲਾ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 20(ਏ)]

ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973- ਧਾਰਾ 439- ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੰਹਿਤਾ, 2023 - ਧਾਰਾ 483 - ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਇੱਕ-ਪੱਖੀ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ:

*ਲੇਖਕ

ਮੌਜੂਦਾ: ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਇੱਕ-ਪੱਖੀ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ - ਉਕਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਦੁਰਲੱਭ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸਧਾਰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਥਿਤੀ ਅਜਿਹੇ ਸਖ਼ਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਸਖ਼ਤ ਸਾਬਕਾ-ਪੱਖੀ ਰੋਕ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰੇ। ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਇੱਕ-ਪੱਖੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਕਿਉਂ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਰਲੱਭ ਅਤੇ ਅਸਧਾਰਨ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ-ਪੱਖੀ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਆਦੇਸ਼ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 20(ਬੀ)]

ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973-ਧਾਰਾ 439-ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੰਹਿਤਾ, 2023-ਧਾਰਾ 483(3) - ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਇੱਕ ਈਸੀਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 44(1)(ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - 17.06.2023 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 167(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 45(1)(ii) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਦੋਹਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ - ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ- ਈ.ਡੀ. ਨੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 439(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ 23.06.2023 ਨੂੰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ - ਕਈ ਵਾਰ ਮੁਲਤਵੀ, 22.05.2024 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ:

ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ: 23.06.2023 ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਰਜ ਹੈ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਟੇਅ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਕੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ - ਇਹ ਸਟੇਅ ਦਾ ਇੱਕ-ਤਰਫਾ ਹੁਕਮ ਸੀ - ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਨਾ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਸਟੇਅ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ - 23.06.2023 ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਟੇਅ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ ਸਟੇਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਸਟੇਅ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਹੁਕਮ 11 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ ਜੋ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - 23.06.2023 ਤੋਂ ਜੂਨ 2024 ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 28 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਾਂ 'ਤੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਸੀ। 17.06.2023 ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਇੱਕ ਸਿੱਟਾ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 45(1)(ii) ਦੇ

ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ - ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦਾ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਆਧਾਰ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਹਨ - ਉਕਤ ਹੁਕਮ (17.06.2023) ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਇੱਕ ਦੁਰਲੱਭ ਅਤੇ ਅਪਵਾਦ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ - ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 14, 15, 16, 19, 21]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਗੁਲਾਬਰਾਓ ਬਾਬੂਰਾਓ ਦੇਵਕਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ [2013] 16 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.1181: (2013) 16 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 190; ਨਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਅਮੀਨ ਬਨਾਮ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. (2015) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 417; ਪੂਰਨ ਬਨਾਮ ਰਾਮਬਿਲਾਸ [2001] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 432: (2001) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 338 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973; ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੰਹਿਤਾ, 2023

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਜ਼ਮਾਨਤ; ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ; ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ; ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ; ਅਪਵਾਦ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ; ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਇੱਕ-ਪਾਸੜ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ; ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ; ਸਟੇਅ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ; ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 439; ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੰਹਿਤਾ, 2023 ਦੀ ਧਾਰਾ 483(3)।

ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ

ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2024 ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3059-3062

23.06.2023 ਦੇ ਸੀਆਰਐਲਐਮਸੀ ਨੰਬਰ 4374 ਵਿੱਚ 2023 ਦੇ ਸੀਆਰਐਲਐਮਸੀ ਨੰਬਰ 4374 ਵਿੱਚ 2023 ਦੇ ਸੀਆਰਐਲਐਮਏ ਨੰਬਰ 16638 ਵਿੱਚ 2023 ਦੇ ਸੀਆਰਐਲਐਮਸੀ ਨੰਬਰ 4374 ਵਿੱਚ ਅਤੇ 22.05.2024 ਦੇ ਸੀਆਰਐਲਐਮਏ ਨੰਬਰ 16638 ਵਿੱਚ 2023 ਦੇ ਸੀਆਰਐਲਐਮਏ ਨੰਬਰ 13874 ਵਿੱਚ 2023 ਦੇ ਸੀਆਰਐਲਐਮਸੀ ਨੰਬਰ 4374 ਵਿੱਚ 2023 ਦੇ ਸੀਆਰਐਲਐਮਏ ਨੰਬਰ 13874 ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ੀਆਂ

ਸੁਧਾਂਸ਼ੂ ਸ਼ਸ਼ੀਕੁਮਾਰ ਚੌਧਰੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਧੂਸਮਿਤਾ ਬੋਰਾ, ਹਰਸ਼ ਸੇਠੀ, ਪਵਨ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸਿੰਘ, ਦੀਪਾਂਕਰ ਸਿੰਘ, ਅਨੰਤ ਨਿਗਮ, ਰਾਘਵ ਲੂਥਰਾ, ਐਡਵ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ, ਐਸ.ਜੀ., ਜ਼ੋਹੇਬ ਹੁਸੈਨ, ਅੰਨਮ ਵੈਂਕਟੇਸ਼, ਵਿਵੇਕ ਗੁਰਨਾਨੀ, ਅਭਿਪ੍ਰਿਆ, ਵਿਵੇਕ ਗੌਰਵ, ਸਮਰਾਟ ਗੋਸਵਾਮੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਡਾ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਆਦੇਸ਼

ਨਿਰਣਾ

ਅਭੈ ਐਸ. ਓਕਾ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਮੁੱਦਾ ਸ਼ਾਮਲ

2. ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'ਸੀਆਰਪੀਸੀ') ਦੀ ਧਾਰਾ 439 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੰਹਿਤਾ, 2023 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'ਬੀਐਨਐਸਐਸ') ਦੀ ਧਾਰਾ 483 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 439 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਉਪਬੰਧ ਹੈ। ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਅਪਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੀ ਮੁੱਦਾ ਉੱਠਦਾ ਹੈ।

ਅਸਲ ਪਹਿਲੂ

3. 1 ਦਸੰਬਰ 2020 ਨੂੰ, ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਦੋ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120- ਬੀ, ਧਾਰਾ 420,467,468 ਅਤੇ 471 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 13(2), ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 13(1)(ਡੀ) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਪਰਾਧ ਦਰਜ ਕੀਤਾ। ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਜੈ ਪੈਲੀਕੈਮ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਖਾਤਾ ਸੀ। 23 ਫਰਵਰੀ 2021 ਨੂੰ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਨੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ (ਛੋਟੇ ਲਈ, 'ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਏ.') ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਇੱਕ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਕੇਸ ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਰਿਪੋਰਟ (ਈਸੀਆਈਆਰ) ਦਰਜ ਕੀਤੀ। ਈਸੀਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆਰਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 30 ਅਕਤੂਬਰ 2021 ਨੂੰ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 44(1)(ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 31 ਅਕਤੂਬਰ 2020 ਤੋਂ 20 ਜਨਵਰੀ 2023 ਤੱਕ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਜਾਂਚ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ 20 ਜਨਵਰੀ 2023 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ।

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 10 ਮਾਰਚ 2023 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 17 ਮਾਰਚ 2023 ਨੂੰ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਏ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪੂਰਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 29 ਅਪ੍ਰੈਲ 2023 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ। ਪਹਿਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਿਫਾਲਟ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੂਜੀ ਅਰਜ਼ੀ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 439 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਸੀ। 17 ਜੂਨ 2023 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 45 (1) (ii) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ। 21 ਜੂਨ 2023 ਨੂੰ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 439(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। 23 ਜੂਨ 2023 ਨੂੰ, ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ, ਜੋ ਕਿ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੇ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਬੈਠੇ ਸਨ, ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੇਸ 26 ਜੂਨ 2023 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 2.30 ਵਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਰੋਕ ਰਹੇਗੀ। ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਹੈ। ਸੁਣਵਾਈ 26 ਜੂਨ 2023 ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ। 28 ਜੂਨ, 2023 ਨੂੰ, ਕੇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਸਟੇਅ ਦੀ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਹਿਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੁਕਮ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋ ਹੋਰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਸਨ।

5. 2 ਮਈ 2024 ਨੂੰ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 9 ਜੁਲਾਈ 2024 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 3 ਮਈ 2024 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਟੇਅ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਅਰਜ਼ੀ 22 ਮਈ 2024 ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਮੇਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਸਟੇਅ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁੱਖ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ 9 ਜੁਲਾਈ 2024 ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ।

6. 23 ਜੂਨ 2023 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਟੇਅ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਹੁਕਮ ਅਤੇ 22 ਮਈ 2024 ਦੇ ਦੂਜੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 7 ਜੂਨ 2024 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, 23 ਜੂਨ 2023 ਦੇ

ਸਟੇਅ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 17 ਜੂਨ 2023 ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬੇਨਤੀਆਂ

7. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 23 ਜੂਨ 2023 ਤੋਂ ਜੁਲਾਈ 2024 ਤੱਕ 24 ਤੋਂ 25 ਤਾਰੀਖਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋ ਹੋਰ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 23 ਜੂਨ 2023 ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਚਾਨਕ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਲਾਭ ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ ਸਮਝੇ ਦਿੱਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਸਟੇਅ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਗੁਪਤ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਖੋਹ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰੇਗਾ।

8. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਸੀ। ਗੁਲਾਬਰਾਓ ਬਾਬੂਰਾਓ ਦੇਵਕਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ[1] ਅਤੇ ਨਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਅਮੀਨ ਬਨਾਮ ਸੀਬੀਆਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਵਿਗੜਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੂਰਨ ਬਨਾਮ ਰਾਮਬਿਲਾਸ[2] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਰਣੇ ਤੱਕ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ

[1] [2013] 16 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1181 : (2013) 16 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 190

[2] (2015) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 417

[3] [2001] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 432 : (2001) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 338

ਉਸੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਨੇ 10 ਮਾਰਚ 2023 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਹੀ, 17 ਜੂਨ 2023 ਨੂੰ, ਉਸੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ 23 ਜੂਨ 2023 ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਸਟੇਅ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ।

ਬੇਨਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ
ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ

9. ਧਾਰਾ 439(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਆਧਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਗੁਲਾਬਰਾਓ ਬਾਬੂਰਾਓ ਦਿਓਕਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। 1 ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 27 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

"27. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਧਾਰਾ 439(1) ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲੋੜ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਸੀ। ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਵੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਅਤੇ ਵਿਗੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਨ ਬਨਾਮ ਰਾਮਬਿਲਾਸ [(2001) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 338: 2001 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਅਪਰਾਧਿਕ) 1124] ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਧਾਰਾ 439(2) ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਵਿਗੜਿਆ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਆਧਾਰ ਹੈ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੂਰਨ ਬਨਾਮ ਰਾਮਬਿਲਾਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਆਧਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਹੋਰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 439(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਜਾਂ ਵਿਗੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 439(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਸਟੇਅ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਰੂਪਾਂ ਬਾਰੇ ਹੈ।

ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਸਟੇਅ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ

10. ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਘੱਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਜਾਂ ਬੀਐਨਐਸਐਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 437 ਅਤੇ 439 (ਬੀਐਨਐਸਐਸ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 480 ਅਤੇ 483) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਧੀਨ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੱਕ ਬਹਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਖੋਹਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਰੋਕ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੌਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 439 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਅਧੀਨ ਉਪਲਬਧ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਸੀਮਤ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ, ਜੇਕਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

11. ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਸਟੇਅ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਜੇਕਰ ਤੱਥ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ, ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਗਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਭੱਜ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਲੰਬਿਤ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਅਮਲ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਅੰਡਰਟਰਾਇਲ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਬਹਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਮੰਗਣ ਲਈ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਖੋਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਧੀਨ ਕੈਦੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅੰਤਿਮ ਰਾਹਤ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਟੇਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ, ਜੇਕਰ ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਟੇਅ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ

ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ/ਕਾਰਵਾਈ ਬੇਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਸਟੇਅ ਦੀ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਰਾਹਤ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

12. ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਜਲਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਅਸਧਾਰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਕੇਸ ਬਹੁਤ ਉੱਚ ਪੱਧਰ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੁਪਤ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਉਦਾਹਰਣ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕਰਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦੇਣਾ। ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੈਕਿਓਨ ਕੋਰਟ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਟੇਅ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਆਧਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

13. ਇੱਕ ਮਿਆਰੀ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਇੱਕ-ਪਾਰਟੀ ਸਟੇਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਇੱਕ-ਪਾਰਟੀ ਅੰਤਰਿਮ ਸਟੇਅ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਰਲੱਭ ਅਤੇ ਅਸਾਧਾਰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਥਿਤੀ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ-ਪਾਰਟੀ ਸਟੇਅ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦਿਮਾਗ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੇਸ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸਾਧਾਰਨ ਹੈ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਇੱਕ-ਪਾਰਟੀ ਸਟੇਅ ਦੇਣ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਇੱਕ-ਪੱਖੀ ਸਟੇਅ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਕੇ ਹਲਕੇ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਖਾਸ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕਿਉਂ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਰਲੱਭ ਅਤੇ ਅਸਧਾਰਨ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ-ਪੱਖੀ ਅੰਤਰਿਮ ਸਟੇਅ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਖ਼ਤ ਹੁਕਮ ਵਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੁੱਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 21 ਦੁਆਰਾ ਗਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇੱਕ-ਪੱਖੀ ਸਟੇਅ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸਟੇਅ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ

14. ਹੁਣ, ਅਸੀਂ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ। 23 ਜੂਨ 2023 ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਰਜ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸਟੇਅ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਟੇਅ ਦਾ ਇੱਕ ਪਾਸੜ ਹੁਕਮ ਸੀ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਨਾ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਸਟੇਅ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 23 ਜੂਨ 2023 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। 23 ਜੂਨ 2023 ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਟੇਅ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਇੱਕ ਪਾਸੜ ਹੁਕਮ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ 26 ਜੂਨ 2023 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 2.30 ਵਜੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਦਿਨ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। 23 ਜੂਨ 2023 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੇਸ 28 ਜੂਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੇਸ ਨੂੰ 3 ਜੁਲਾਈ 2023 ਨੂੰ ਰੋਸਟਰ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸਟੇਅ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 3 ਜੁਲਾਈ 2023 ਨੂੰ, ਕੇਸ ਨੂੰ 14 ਜੁਲਾਈ 2023 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 14 ਜੁਲਾਈ 2023, 7 ਅਗਸਤ 2023 ਅਤੇ 17 ਅਗਸਤ 2023 ਨੂੰ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, 28 ਅਗਸਤ 2023, 5 ਸਤੰਬਰ 2023, 4 ਅਕਤੂਬਰ 2023, 16 ਅਕਤੂਬਰ 2023, 19 ਅਕਤੂਬਰ 2023 ਅਤੇ 3 ਨਵੰਬਰ 2023 ਨੂੰ ਹੋਰ ਦਲੀਲਾਂ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀਆਂ ਜਾ ਸਕੀਆਂ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਰੋਕ ਦੀ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਗਈ।

15. 10 ਨਵੰਬਰ 2023 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ ਕਿ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 22 ਦਸੰਬਰ 2023 ਨੂੰ, ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਸਨ, ਨੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 8 ਜਨਵਰੀ 2024 ਤੋਂ 5 ਮਾਰਚ 2024 ਤੱਕ, ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 5 ਮਾਰਚ 2024 ਨੂੰ, ਕੇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ 11 ਮਾਰਚ 2024 ਲਈ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 11 ਮਾਰਚ 2024 ਨੂੰ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ, ਜਿਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਅੱਠ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਲਿਆ। 12 ਮਾਰਚ 2024 ਨੂੰ, ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਕੋਲ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਇਤਫਾਕਨ, ਉਸੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ 23 ਜੂਨ 2023 ਨੂੰ ਇੱਕਪਾਸੜ ਸਟੇਅ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੇਸ 18 ਮਾਰਚ, 10 ਅਪ੍ਰੈਲ ਅਤੇ 2 ਮਈ 2024 ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 2 ਮਈ 2024 ਨੂੰ, ਕੇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ 9 ਜੁਲਾਈ 2024 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ

ਅੰਤਰਿਮ ਸਟੇਅ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। ਸਟੇਅ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 22 ਮਈ 2024 ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ 9 ਜੁਲਾਈ 2024 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਸੀ। 22 ਮਈ 2024 ਦਾ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਖੁਸ਼ਗਵਾਰ ਪੜ੍ਹਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੁਕਮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:

"1. ਸਮੇਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ।

2. ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ 09.07.2024 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 12:30 ਵਜੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰੋ।

3. ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਿਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਮੰਗਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

4. ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ(ਐੱਸ.), ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹਨ, ਤਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਅਗਲੀ ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੇ।

5. ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਪੀ ਕੋਰਟ ਮਾਸਟਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਹੇਠ ਦਸਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

6. ਹੁਕਮ ਤੁਰੰਤ ਵੈੱਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਅਪਲੋਡ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।"

ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਸਟੇਅ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਛੂਹੇ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇਣ ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਟੇਅ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀਤਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਹੁਕਮ 11 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੋਈ ਤਸੱਲੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਕਿ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਦਸਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਅਪਲੋਡ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

16. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, 23 ਜੂਨ 2023 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੇ ਮਸ਼ੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਰਜ਼ੀ 26 ਜੂਨ 2023 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ

2.30 ਵਜੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੁੱਖ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ 26 ਜੂਨ 2023 ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। 23 ਜੂਨ 2023 ਤੋਂ ਜੂਨ 2024 ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 28 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਾਂ 'ਤੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਿੰਨ ਰੱਦ ਸਨ। ਫੈਸਲਾ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਭ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 23 ਜੂਨ 2023 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ-ਪਾਸੜ ਸਟੇਅ ਆਰਡਰ, ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੇ ਬਿਨਾਂ, ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੱਕ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਟੇਅ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੁਣੇ ਬਿਨਾਂ ਲਾਗੂ ਰਿਹਾ। ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਤਰੀਕਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਫਸੋਸਜਨਕ ਸਥਿਤੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸੰਜਮ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਛੁੱਟੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 7 ਜੂਨ 2024 ਨੂੰ ਸਟੇਅ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 17 ਜੂਨ 2023 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ।

17. ਤਿੰਨ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੇ ਚੰਗੇ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਯਕੀਨਨ, ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ-ਪੱਖੀ ਹੁਕਮ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੱਕ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 21 ਅਧੀਨ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

18. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 10 ਮਾਰਚ 2023 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ, 30 ਅਕਤੂਬਰ 2021 ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਗੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਅਪਰਾਧ, ਈਸੀਆਈਆਰ, ਜਾਂ ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਏ. ਅਧੀਨ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਇੱਕ ਦੂਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੂਰਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ। ਤਬਦੀਲੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

19. ਅਸੀਂ 17 ਜੂਨ 2023 ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਇੱਕ ਸਿੱਟਾ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 45(1)(ii) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦਾ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਸਾਰੇ ਆਧਾਰ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਨ। 17 ਜੂਨ 2023 ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ 50 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੰਨਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੁਕਮ ਹੈ, ਜੋ ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਏ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਵਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਤੋਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਉਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਇੱਕ ਦੁਰਲੱਭ ਅਤੇ ਅਸਾਧਾਰਨ ਮਾਮਲਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

20. ਸਾਡੇ ਸਿੱਟੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

ਏ. ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 439(2) ਜਾਂ ਬੀਐਨਐਸਐਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 483(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਸਧਾਰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਸੰਖੇਪ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਇੱਕ ਅਸਾਧਾਰਨ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ;

ਬੀ. ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੜ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਉਕਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਦੁਰਲੱਭ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸਧਾਰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਥਿਤੀ ਅਜਿਹੇ ਸਖ਼ਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਸਖ਼ਤ ਇੱਕ ਪਾਸੜ ਰੋਕ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰੇ। ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਇੱਕ-ਪੱਖੀ ਐਡ ਅੰਤਰਿਮ ਸਟੇਅ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰੇ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਕਿਉਂ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਰਲੱਭ ਅਤੇ ਅਸਾਧਾਰਨ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ-ਪੱਖੀ ਅੰਤਰਿਮ ਸਟੇਅ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਹੁਕਮ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।

21. ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਾਂ ਸਫਲ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੱਕ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 17 ਜੂਨ, 2023 ਦਾ ਹੁਕਮ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਸਿਰਫ਼ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਰੋਕ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹਨ।

22. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

†ਸਿਰਲੇਖ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ: ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।



ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ